

Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol
v/ Helse- og omsorgsdepartementet

Vår referanse
21/01136-1

Dato
22. desember 2021

Innspill til statsbudsjett 2023

Den norske tannlegeforening (NTF) viser til budsjettforliket mellom Regjeringen og SV for statsbudsjett 2022. NTF ser positivt på at tannhelsesektoren får tilført 378 millioner friske kroner. I tillegg er det vedtatt igangsettelse av en utredning av status for tannhelsetjenestene i Norge og at det skal settes ned et utvalg som skal komme med forslag som kan sikre at tannhelsetjenestene blir likestilt med andre helsetjenester.

NTF gratulerer med å få budsjettet i havn og ser frem til det videre arbeidet i 2022. I den anledning ønsker vi dessuten å fremme noen innspill til statsbudsjett 2023.

Oppsummert ønsker NTF å legge vekt på:

- Finansiering av Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) over fylkeskommunenes rammer må øremerkes til tannhelse
- Folketrygdens stønadsordninger må styrkes og videreutvikles
- E-helse og samhandling mellom de andre helsetjenestene og tannhelsetjenesten, og mellom offentlig og privat tannhelsetjeneste, har stort forbedringspotensial

Finansiering av den offentlige tannhelsetjenesten

NTF viser til innstilling og vedtak i sak 16 S (2021-2022) der flertallet bestående av AP, SP og SV økte Kapittel 572 Post 60 Innbyggertilskudd med 100 millioner kroner for å styrke den offentlige tannhelsetjenesten via fylkene, og tilførte 168 millioner kroner til tannhelsefremmende tiltak for 21 og 22-åringer, i form av en ordning med 50% rabatt.

Begge forslagene fordrer en økt behandlingsskapasitet i den offentlige tannhelsetjenesten, i tillegg til de oppgaver DOT allerede er tillagt. NTF vil påpeke at selv før koronaepidemien var det prioriterte grupper i tannhelsetjenesteloven som ikke fikk det tilbudet de hadde rett til. Tjenesten har i store deler av pandemien hatt redusert aktivitet, og antallet pasienter som ikke har fått oppfylt sine rettigheter har økt markant.

NTF ser det som svært positivt at tjenesten nå mottar økte midler, men vil få påpeke at den økte bevilgningen á 100 millioner kroner ikke er nok for å løse alle de lovpålagte og tilførte oppgavene i DOT. NTF vil derfor understreke at det må tilføres friske midler hvis DOT skal løse nye oppgaver i

fremtiden. Hvilke oppgaver DOT bør løse i fremtiden og hvor mye midler som må settes av til å løse oppgavene må være et viktig tema i den varslede utredningen og utvalget.

En gjennomgang av foreliggende forslag til budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 i de 11 enkelte fylkene viser at det i over halvparten av fylkene foreslås å bruke mindre på tannhelse enn for inneværende budsjettår 2021. All den tid det fremstår som at de få styringsparameter og indikatorene som brukes for å måle tjenesten ikke fungerer, vil NTF foreslå at regjeringen vurderer et større innslag av øremerking av midler som settes av til den offentlige tannhelsetjenesten. Dette vil sikre at de midler Regjeringen og SV prioriterer til tannhelse faktisk blir brukt til nettopp dette.

NTF vil dessuten påpeke at mange av de pasientgruppene DOT har ansvar for i dag ville kunne fått et (bedre) tilbud hvis man hadde åpnet for et bredere samarbeid mellom DOT og den private tannhelsetjenesten. Det betinger at tjenesten er tilstrekkelig finansiert.

Folketrygdens stønadsordninger

NTF ser en vilje både hos regjeringspartiene og deres prefererte budsjettpartner SV til å prioritere ressurser over statsbudsjettet for å styrke dagens tannhelsetjeneste. NTF vil derfor igjen påpeke at folketrygdens stønadsordning over mange år har blitt svekket under den forrige regjeringen.

De samlede underreguleringer og innsparingstiltak i perioden 2014-2021, samt budsjettet for 2022, vil i henhold til Finansdepartementets beregninger utgjøre 592 millioner kroner.

Dette vil igjen si at de pasientene som har rettigheter i folketrygdens stønadsordning har fått mindre stønad år for år. Dette er pasienter som på bakgrunn av medisinske diagnoser har økt behov for tannbehandling og dermed store utgifter.

NTF mener at ordningen må tilføres midler slik at stønaden i ordningen reguleres opp i tråd med prisveksten som har vært i samfunnet, før en vurderer eventuelle nye utvidelser av rettigheter overfor utvalgte grupper. Slike vurderinger bør først og fremst være kunnskapsbaserte og følgelig tillegges det varslede utrednings- og utvalgsarbeidet.

NTF er bekymret over at også den nåværende regjering, sammen med SV, ikke fant 20 millioner kroner for å fullregulere folketrygdens refusjonssatser denne gangen heller. NTF ber derfor regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett 2023 kapittel 2711 post 72 som et minimum finne inndekning for å bringe satsene opp til antatt prisvekst i 2022 og deretter fullregulere satsene for 2023, slik at nivået på stønadene som et minimum ivaretas tilsvarende 2021.

E-helse og samhandling

Tannhelsetjenesten står i en særstilling i forhold til resten av helse- og omsorgstjenesten da den offentlige tannhelsetjenesten er forankret på fylkeskommunalt nivå, mens privat tannhelsetjeneste utgjør 2/3 av tannhelsetjenesten og har ansvar for å gi tannhelsetjenester til hele den voksne befolkningen. Privat tannhelsetjeneste er helprivat, har ingen avtale med det offentlige, og mottar ingen etablering- eller driftsstøtte.

Tannhelsetjenesten er en viktig del av norsk helsetjeneste, og NTF mener det er svært viktig at det legges til rette for samhandling på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer. Tannhelse-tjenesten har lenge vært opptatt av god samhandling, og både den offentlige tannhelse-tjenesten og størstedelen av tannlegene i privat sektor har i mange år vært tilknyttet helse-nettet, uten at det er andre tjenester tilgjengelig for tannlegene enn å sende direkteoppgjør til HELFO.

Elektronisk samhandling med den øvrige helsesektoren mangler for tannhelsetjenestens del, og det utgjør en betydelig utfordring i forhold til effektiv helsehjelp til det beste for pasientene. Tannlegene har i mange år blitt lovet tilgang til funksjonalitet som meldingsutveksling og e-resept, uten at dette har kommet. Tannhelsetjenesten har eksempelvis behov for tilgang til sentral forskrivningsmodul, pasientens legemiddelliste og kjernejournal for å sikre en god helsehjelp til pasientene.

I tannhelsetjenesten er det få alternative journalløsninger, og det er lite konkurranse i markedet. Det fører til liten utvikling av gode kommunikasjonsløsninger og nærmest fraværende videreutvikling av eksisterende løsninger. Tannhelsetjenesten samhandler tett med helse- og omsorgssektoren i kommunene, og det er også en stor utfordring med kommunikasjon mellom journalsystemene i disse to sektorene. Dette har vært kjente utfordringer i mange år. Det svekker pasientsikkerheten, og det gjør også at mange pasienter ikke får de rettighetene de har krav på.

NTF har i flere høringer og i dialog og møter med helsemyndighetene, understreket nødvendigheten av bedre e-helseverktøy for tannhelsetjenesten, men lite har skjedd. NTF ber regjeringen tydeliggjøre sin strategi og mål for e-helse og samarbeid innad og på tvers av sektorene for statsbudsjett 2023 og ber regjeringen prioritere ressurser for gjennomføring i det videre. Denne problematikken bør også adresseres i det kommende arbeidet med utredning og i utvalget.

Avslutningsvis vil NTF nevne at vedtak om å gi 21- og 22-åringer 50% rabatt kan være noe utfordrende å gjennomføre, og det er flere problemstillinger som må adresseres før en slik ordning kan innføres. Vi vil komme med våre innspill om dette i nytt brev tidlig i 2022.

Med vennlig hilsen
Den norske tannlegeforening

Camilla Hansen Steinum

President i Den norske tannlegeforening